

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2022/5341

KARAR NO : 2022/6987

MAHKEMESİ : Amasya İş Mahkemesi
TARİHİ : 06.10.2021
NUMARASI : 2020/327-2021/596
DAVACI : ALAATTİN UZALDI ADINA VEKİLİ
AVUKAT NURVERDİ ALTUN
DAVALI : ALBAMAR MERMER MADENCİLİK TİC. LTD. ŞTİ. ADINA
VEKİLİ AVUKAT MESUT HIZARCIOĞLU
DAVA TÜRÜ : İTİRAZIN İPTALİ

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen itirazın iptali davasında davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının davalı Şirkette 10.12.2013 - 04.09.2014 tarihleri arasında aylık 1.500,00 TL ücret karşılığında kısmi zamanlı iş güvenliği uzmanı olarak çalıştığını, ödenmesi gereken 5.650,00 TL tutarındaki işçilik ücretini alamaması üzerine davalı Şirket hakkında ilamsız icra takibi başlattığını, davalı Şirketin haksız şekilde takibe itiraz ettiğini, davacının alacaklarının ödenmediği hususunun dilekçeye ekli belgelerden, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtları ile icra dosyasındaki iş sözleşmesinden anlaşılacağını iddia ederek itirazının iptaline karar verilerek borçlunun takip konusu alacağın % 20'sinden az olmamak üzere tazminata mahkum edilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının 10.12.2013-04.09.2014 tarihleri arasında müvekkili Şirket nezdinde kısmi zamanlı iş güvenliği uzmanı olarak çalışmasından kaynaklı ücret alacağı bulunmadığını, davacının dava konusu ettiği tarihlerde davalı Şirkete ait işyerlerinde iş güvenliği hizmeti vermediğini, çalışmadığı hâlde ücret talep etmesinin haksız olduğunu savunarak davanın reddine karar verilmesini, davacının %20 oranından aşağı olmamak kaydıyla icra inkâr tazminatına mahkum edilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile;

"...

Davaya ve icra takibine konu uyumsuzluk davacının 5.650,00-TL işçilik alacağını davalıdan alamaması iddiasına ilişkindir.

Yapılan yargılama neticesinde davacının SGK hizmet dökümü getirilmiş, hizmet dökümünde davaya konu tarihlerde farklı işverenler nezdinde de sigortalı olarak kayıtlı olduğu

anlaşılmıştır. Davacının sigortalı olarak davalı işyerinde çalışmasının görüldüğü tarihler nazara alınarak ücret alacağı hesaplanmış, ücretin ödendiğinin ispat yükü üzerinde olan davalı tarafın ödemeye yönelik belge ve kayıt sunmamış olması gözetilerek davacının net 1.518-TL ücret alacağı olduğu kanaatine varılarak takibin bu tutar üzerinden devamı yönünden aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuş, alacağın varlığı yargılamayı gerektirmesi ve takibin kısmen devamına karar verilmesi nedeniyle icra inkar tazminatı talebinin reddine karar verilmiştir." gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne dair hüküm kurulmuştur.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığınca, davacının dava dilekçesinde davalı Şirkette 10.12.2013- 04.09.2014 tarihleri arasında aylık 1.500,00 TL ücret karşılığında kısmi zamanlı iş güvenliği uzmanı olarak çalıştığını iddia ettiği, bahse konu dilekçesinin ekinde ibraz ettiği 06.01.2014 tarihli İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Protokolünde işveren olarak davalının iş güvenliği uzmanı olarak da davacının yer aldığı, davalı tarafın bu protokole herhangi bir itirazda bulunmadığı, Mahkemece dinlenen davalı ve davacı tanıklarının beyanlarında ise davacının davalı Şirkette 5-6 ay çalıştığının belirtildiği, tanzim edilen bilirkişi raporunda davacının iddiası göz ardı edilerek salt SGK kaydı baz alınarak hesaplama yapıldığı, bu doğrultuda bilirkişice 18.07.2014-31.08.2014 tarihleri arasında davacının 43 günlük çalışma süresinin karşılığında toplam 2.123,34 TL alacağı olduğu yönünde kanaat bildirildiği, Mahkemece tanzim edilen bilirkişi raporu hükme esas alınarak yazılı şekilde karar verildiği, ancak davacının dava dilekçesinin ekinde sunmuş olduğu protokolün tarihi ile gerek davacı gerek davalı tanıklarının beyanlarının, davacının iddia ettiği gibi davalı Şirketteki çalışma tarihleri ile uyumlu olduğunun açık olduğu, Mahkemece davacının iddiasında yer alan çalışma tarihleri baz alınarak tanzim ettirilecek karar verilmesi gerekirken, SGK kayıtları baz alınarak hazırlanan bilirkişi raporu doğrultusunda karar verilmesinin usul ve kanuna aykırı olduğu gerekçesiyle kararın kanun yararına temyizen incelenmesi talep edilmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Kanun yararına temyiz istemine konu uyuşmazlık, delillerin usulünce toplanıp toplanmadığı bu bağlamda davacının hukuki dinlenilme hakkının ihlal edilip edilmediğine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. Kanun yararına temyiz incelemesinin kapsamı Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 08.03.2022 tarihli ve 2022/2159 Esas, 2022/2945 Karar sayılı kararında şu şekilde açıklanmıştır:

"...

Maddenin gerekçesinde de, karar verilirken yürürlükteki hukukun yanlış uygulanmasının her an için söz konusu olabileceği, kanun yararına temyiz, yanlışlık tespit edilip daha sonra benzer işlemlerden kaçınmak için kabul edilen bir sistem olduğu, Yargıtay'ın yaptığı incelemede uygulamanın yanlış olduğu sonucuna ulaşırsa, kararı kanun yararına bozacağı ifade edilmiştir.

Temyiz kanun yolu ise olağan kanun yollarından birisidir. Temyiz sebepleri, 6100 sayılı Kanunun 371 inci maddesinde sayılmıştır. Bunlar; hukukun veya taraflar arasındaki sözleşmenin yanlış uygulanmış olması; dava şartlarına aykırılık bulunması; taraflardan birinin davasını ispat için dayandığı delillerin kanuni bir sebep olmaksızın kabul edilmemesi ve karara etki eden yargılama hatası veya eksiklikler bulunmasıdır. Temyiz kanun yolunda, hüküm mahkemesinin kararı sadece hukuka uygunluk bakımından inceleme konusu yapılır. Madde gerekçesinde bu husus "Temyiz incelemesini, istinaf incelemesinden ayıran temel özellik, temyiz incelemesinin usûl hukuku veya maddî hukuk yönünden incelemeyi gerektirmesi, maddî vakıaların denetimi ile delil değerlendirmesine girmemesidir. Maddede bu hukukî denetimin hangi sebeplerle yapılacağı açıklığa kavuşturulmuştur. Bugüne kadar istinaf yolunun olmamasından dolayı zaman zaman Yargıtay maddî vakıalara ve delil değerlendirmesine de girmek zorunda kalabilmekteydi, istinafla birlikte artık bu ihtiyaç ortadan kalkmış ve Yargıtay tamamen bir hukukî denetim ve içtihat mercii olmuştur." şeklinde vurgulanmıştır.

Belirtilen bu yasal düzenlemeler ve 6100 sayılı Kanun döneminde "temyiz yolu" ile ilgili özellikler dikkate alındığında, kanun yararına temyiz ile temyiz yolu arasında bir ayırım yapılması gerekmektedir. Kanun yararına temyiz başvurusunda, başvuru konusu kararın sadece "yürürlükteki hukuka aykırı olup olmadığı" denetlenir. Bu denetim ise, temyiz incelemesinin aksine, kanun yararına temyizde görece sınırlı bir inceleme yapılmasını gerektirir. Kanun yararına temyize ilişkin madde gerekçesinde de belirtildiği gibi, yürürlükteki hukukun yanlış uygulanması söz konusu olduğunda kararın kanun yararına bozulması gerekir.

..."

3.6100 sayılı Kanun'un 27. maddesinde yer alan "Hukuki Dinlenilme Hakkı" gereğince davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahip olup, bu hakkın yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını, mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini içermektedir.

4. Aynı Kanun'un "Somutlaştırma yükü ve delillerin gösterilmesi" başlıklı 194 üncü maddesi hükmü şöyledir:

"(1) Taraflar, dayandıkları vakıaları, ispata elverişli şekilde somutlaştırmalıdır.

(2) Tarafların, dayandıkları delilleri ve hangi delilin hangi vakıanın ispata için gösterildiğini açıkça belirtmeleri zorunludur. "

5. Kanun'un 189 uncu maddesinde tarafların, kanunda belirtilen süre ve usule uygun olarak ispat hakkına sahip olduğu vurgulanmış; 187 inci maddesinde delillerin Kanun'da belirtilen hâller dışında, davaya bakan mahkeme huzurunda, mümkün olduğu kadar birlikte ve aynı duruşmada inceleneceği hüküm altına alınmıştır. Kanun, kanuni istisnalar dışında hâkimin delilleri serbestçe değerlendireceğini öngörmektedir (m.198).

3. Değerlendirme

1. Kanun yararına temyiz başvurusunda Mahkemece davacının çalışma süresinin hatalı olarak belirlendiği ve dosya kapsamındaki bir kısım deliller dikkate alınmadan SGK kayıtlarına göre sonuca gidilmesinin hatalı olduğu ile sürülmüştür.

2. Gerçekten de davacı dava dilekçesinde SGK kayıtlarına, tanık anlatımlarına, iş sözleşmesine ve dilekçesi ekinde sunulan yazılı kayıtlara dayanarak 10.12.2013- 04.09.2014 tarihleri arasındaki çalışma süresine isabet eden alacaklarının ödenmediğini iddia etmiş, Mahkemece SGK hizmet döküm cetvelinde mevcut çalışma dönemi üzerinden hesaplanan alacaklar hüküm altına alınmıştır.

3. Öncelikle belirtmek gerekir ki kanun yararına temyizi düzenleyen maddenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi hükmün amacı karar verilirken yürürlükteki hukukun yanlış uygulanması hâlinde, yanlışlık tespit edilip daha sonra benzer işlemlerden kaçınmaktır. Bu sebeple kanun yararına temyiz başvurusunda, başvuru konusu kararın sadece “yürürlükteki hukuka aykırı olup olmadığı” denetlenir. Bu denetim ise, temyiz incelemesinin aksine, kanun yararına temyizde görece sınırlı bir inceleme yapılmasını gerektirir. Bu açıklamalara göre, Mahkemece iddia, savunma ve dosya kapsamındaki deliller çerçevesinde serbestçe değerlendirme yapıp gerekçesi de belirtilmek suretiyle belli bir delile üstünlük tanınarak çalışma süresinin belirlenmesi kanun yararına temyiz kapsamında inceleme konusu yapılamaz (9. HD, 08.03.2022 T., 2022/2159 E., 2022/2945 K.).

4. Diğer taraftan taraflarca sunulan bir delillin toplanmaması veya o delil konusunda herhangi bir değerlendirilmemiş yahut hangi gerekçe ile hangi delile üstünlük tanındığının açıklanmamış olması tarafların hukuki dinlenilme hakkının ihlali mahiyetindedir. Bu hâlde yürürlükteki hukuka aykırılığın varlığı kabul edilmelidir.

5. Somut olay bu ilke ve esaslara göre değerlendirilecek olursa davacı dava dilekçesinde bir kısım delillerini bildirmiş, bir kısmını da dilekçesi ekinde sunmuştur. Bunlar arasında davacı tarafından sunulan internet ortamından alınmış Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı personel görevlendirme formu bulunmakta olup bu formda davacının çalışma süresi 30.12.2013-04.09.2014 olarak gösterilmektedir. Aynı şekilde davacının sunduğu 06.01.2014 tarihli İş Sağlığı ve Güvenliği Protokolünde davacının iş sağlığı güvenliği uzmanı olduğu ifade edilmektedir. Davacı iş sözleşmesine delil olarak dayanmış ise de iş sözleşmesinin dosyada bulunmadığı tespit edilmiştir. Davacının iş güvenliği uzmanı olarak çalıştığı taraflar arasında uyuşmazlık konusu olmayıp çalışma süresi uyuşmazlık konusudur. Davacı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının internet sayfası üzerinden temin ettiği görevlendirme formunu sunarak bu kayıtlara delil olarak dayandığına göre Mahkemece bu kayıtlar ilgili Bakanlıktan temin edilmeden çalışma süresinin belirlenmesi yerinde olmamıştır.

6. Mahkeme kararının gerekçesinde davacının hizmet döküm cetvelinde davaya konu tarihlerde farklı işverenler nezdinde de sigortalı olarak kayıtlı olduğu belirtilerek SGK hizmet döküm cetvelinde görünen çalışma süresinin hükme esas alındığı belirtilmiştir. Delillerin değerlendirilmesi hâkime ait ise de tarafların hukuki dinlenilme hakkı, mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini de içeren bir haktır. Somut olayda Mahkemece çalışma süresinin ispatına yönelik olarak sunulan deliller bir arada değerlendirilerek bu delillerden hangisine, hangi hukuki gerekçe ile üstünlük tanındığının gerekçede açıklanmamış oluşu hukuki dinlenilme hakkının ihlali niteliğindedir.

7. Kanun yararına temyiz isteminin yukarıda açıklanan gerekçelerle kabulüne karar verilerek kararın kanun yararına bozulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Kararın bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

02.06.2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.